

**ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΠΑΜΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΕΝΩΣΕΩΝ
«ΚΟΙΝΟ ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ»
WORLD CONFEDERATION OF PAN-MACEDONIAN ASSOCIATIONS
«ASSEMBLY OF MACEDONIANS»**

15 Φεβρουαρίου 2024.

Προς Τέντ Σαράντο, Διευθυντή του NETFLIX tsarandos@netflix.com

Αγαπητέ κ. Σαράντο,

Ως εκπρόσωποι των Ελλήνων που κατάγονται από τη Μακεδονία, οι οποίοι έχουν δεσμευτεί να προστατεύσουν και να συνεχίσουν την πολιτιστική κληρονομιά του Μεγάλου Αλεξάνδρου και της αρχαίας Μακεδονίας, σας γράφουμε για να εκφράσουμε τη δυσαρέσκειά μας για ορισμένες πτυχές της σειράς σας "Alexander, the Making of a God". Ενώ η σειρά παρουσιάζεται ως ντοκιμαντέρ, κάνει ορισμένα λάθη στην απεικόνιση της ζωής και της προσωπικότητας του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Θα επικεντρωθούμε σε μερικά μόνο από αυτά.

Ο Αλέξανδρος ήταν κατακτητής και ηγεμόνας μιας παγκόσμιας αυτοκρατορίας. Ήταν στρατιωτική ιδιοφυΐα, εξερευνητής και πολιτικός και κατάφερε να ενσωματώσει λαούς από μια μεγάλη ποικιλία πολιτισμών και θρησκειών. Η ζωή του διακρίνεται από ηρωικές πράξεις. Τα στρατιωτικά, πολιτικά και πολιτιστικά επιτεύγματα του Αλεξάνδρου είναι μοναδικά και αξεπέραστα. Η επιρροή του στις μεταγενέστερες γενιές έχει τεράστιο αντίκτυπο και η ερωτική του ζωή υπήρξε αντικείμενο εξίσου πολλών μύθων και εικασιών. Ένας ήρωας τέτοιου βεληνεκούς θα έπρεπε, πιστεύουν ορισμένοι, να έχει επιτύχει κάτι ανάλογο στον ερωτικό τομέα όπως και στον στρατιωτικό.

Λόγω της αυστηρής ανατροφής του, ο Αλέξανδρος ήταν σεμνός και συγκρατημένος, όχι μόνο σε θέματα αγάπης, αλλά και στη διατροφή και στις επιπόλαιες δραστηριότητες. Ο Αλέξανδρος ήταν πολύ μετρημένος. Δεν απέφυγε τις χαρές της ζωής, αλλά η πολλή δουλειά και το αίσθημα ευθύνης δεν του άφηναν χρόνο για ευχαρίστηση. Ούτε επέτρεπε η διασκέδαση και η πολυτέλεια να επηρεάζουν αρνητικά τα καθήκοντά του (Πλούταρχος, Αλεξ. 22, 7-8 και 23, 1-2).

Από την αρχή, παρουσιάζεται ξεκάθαρα ότι ο Μέγας Αλέξανδρος ήταν είτε αμφιφυλόφιλος είτε ομοφυλόφιλος, και η επιμέλεια από τον/τους επιλεγμένο/ους ιστορικό/ους το εδραιώνει αυτό για το κοινό χωρίς να ομολογεί ότι πρόκειται για ένα θέμα που έχει διχάσει τις ιστορικές απόψεις ή έστω να αναφέρει τις αποχρώσεις. Κατά συνέπεια, η σκηνή όπου φιλάει παθιασμένα τον στενότερο φίλο και στρατηγό του, τον Ηφαιστίωνα, παρουσιάζεται ως ιστορικό γεγονός παρά το γεγονός ότι στην πραγματικότητα είναι μυθοπλασία. Θα θέλαμε επίσης να τονίσουμε εκ των προτέρων ότι δεν είμαστε αντίθετοι με την ομοφυλοφιλία ή την προώθηση των ΛΟΑΤΚΙ+ θεμάτων. Αντιθέτως μας ενδιαφέρει πρωτίστως η ιστορική ακρίβεια, ειδικά όταν πρόκειται για ιστορικά ντοκιμαντέρ που λειτουργούν ως διδακτικά εργαλεία. Είναι σαφές ότι ο στόχος της σειράς σας είναι η προώθηση της διαφορετικότητας, του σεβασμού και της αποδοχής, αλλά αυτό δεν επιτυγχάνεται με τη διάδοση ιστορικών ανακρίβειών και μισών αληθειών.

Αυτό ξεπερνά τα όρια από το ντοκιμαντέρ στην αφήγηση ιστοριών και αντιτίθεται στην επιστήμη της μελέτης της ιστορίας. Ως εκ τούτου, υπάρχουν πολλά ιστορικά στοιχεία από πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές που καταρρίπτουν τους ισχυρισμούς ότι ο Αλέξανδρος είχε ομοφυλοφιλική/αμφιφυλοφιλική σχέση με τον Ηφαιστίωνα. Δεν υπάρχει καμία αξιόπιστη ιστορική πηγή σύγχρονη της εποχής του Αλεξάνδρου που να δείχνει ότι ήταν κάτι περισσότερο από απλοί φίλοι. Κανένας από τους βιογράφους του δεν το αναφέρει αυτό καθόλου. Οι περισσότερες ιστορικές πηγές που υπονοούν ή εκφράζουν ότι ο Αλέξανδρος ήταν ομοφυλόφιλος γράφτηκαν εκατοντάδες χρόνια μετά το θάνατό του βασιζόμενες σε προεκτάσεις ή υπονοούμενα δευτερογενών πηγών. Ορισμένες είναι ακόμη και θρύλοι.

Επιπλέον, σύγχρονοι ιστορικοί όπως ο Ρόμπιν Λέιν Φοξ, που έχουν διατυπώσει αυτή τη θεωρία βασιζόμενοι σε πηγές που δεν ήταν σύγχρονες με την εποχή του Αλεξάνδρου, φαίνεται να αγνοούν αρχαίες μαρτυρίες σύμφωνα με

τις οποίες ο Αλέξανδρος απέρριπτε κατηγορηματικά την ομοφυλοφιλία, οι οποίες θεωρούνται κρίσιμες από πολλούς άλλους ερευνητές. Ως εκ τούτου, ο Πλούταρχος, παραθέτει τον ιστορικό Μαρσύα από την Πέλλα και το έργο του “Μακεδονικά” (ο οποίος ήταν μνημένος σε μια στιγμή που ο Αλέξανδρος παρουσιάστηκε με δύο άνδρες δούλους ως σεξουαλική ανταμοιβή από τον αξιωματικό του Αλεξάνδρου, Φιλόξενο), και είναι απολύτως κατηγορηματικός σχετικά με αυτό στα έργα του για τον Αλέξανδρο στους “Παράλληλους βίους” και στα “Ηθικά” (Α’12). Όταν ο Φιλόξενος ρώτησε αν ο Αλέξανδρος ενδιαφερόταν να αγοράσει δύο νέους άνδρες για σεξουαλική απόλαυση (όπως ήταν το περσικό έθιμο εκείνη την εποχή), ο Αλέξανδρος προσβλήθηκε πολύ και αγανάκτησε και επέπληξε αυστηρά τον Φιλόξενο. Επιπλέον, ρώτησε τους φίλους του (“με τόνο που θύμιζε Τάρταρο”) αν υπήρχαν φήμες που τον κατηγορούσαν για τέτοιες πράξεις. Ο Αλέξανδρος επεσήμανε ότι ο ίδιος δεν επιζητούσε καμία ευχαρίστηση από τους “κιναίδους” – ένας μάλλον υποτιμητικός όρος που χρησιμοποιούνταν για τους ομοφυλόφιλους εκείνη την εποχή.

Ο Αλέξανδρος παντρεύτηκε τρεις φορές (τη Ρωξάνη από έρωτα, και τη Στατεΐρα καθώς και την Παρυσάτιδα από πολιτική ανάγκη) και απέκτησε τουλάχιστον ένα παιδί (από τη Ρωξάνη, και πιθανώς από τη Στατεΐρα). Πριν παντρευτεί τη Ρωξάνη είχε μια ερωμένη, τη Βαρσίνη, (από την οποία φημολογείται ότι απέκτησε και ένα παιδί). Το κατά πόσον είχε ερωτικές σχέσεις με άνδρες αποτελεί εικασία αυτή τη στιγμή και αντικείμενο διαμάχης μεταξύ των ιστορικών.

Η σχέση μεταξύ του Αλέξανδρου και του Ηφαιστίωνα συχνά εξισώνεται με εκείνη μεταξύ του Αχιλλέα και του Πάτροκλου, επειδή, σύμφωνα με τον μύθο, η μητέρα του Αλέξανδρου Ολυμπιάς καταγόταν από τον ήρωα του Τρωικού Πολέμου, ο Αλέξανδρος συνέκρινε τον εαυτό του με τον Αχιλλέα και τον φίλο του με τον Πάτροκλο από την Ιλιάδα του Ομήρου. Αυτό έχει προταθεί (και πάλι από ιστορικούς μετά την εποχή του Αλεξάνδρου) ως απόδειξη ότι ο Αλέξανδρος και ο Ηφαιστείων ήταν εραστές παρά το γεγονός ότι ο Όμηρος δεν υπαινίχθηκε ποτέ σεξουαλική σχέση μεταξύ των δύο ηρώων του. Ο Αλέξανδρος και ο Ηφαιστείων ήταν μαθητές του Αριστοτέλη (ένα σημαντικό σημείο που δεν αναφέρεται καν σε αυτό το ντοκιμαντέρ) και μοιράζονταν το αριστοτελικό σύνθημα των φίλων που είναι “μία ψυχή που κατοικεί σε δύο σώματα”. Ακολουθώντας τη διδασκαλία του Αριστοτέλη, ο Ηφαιστείων ήταν το alter ego του Αλέξανδρου και ο Αλέξανδρος έπεισε τον Ηφαιστίωνα, με τον οποίο ήθελε να συγγενέψει, να παντρευτεί τη Δρυπέτη, κόρη του Πέρση βασιλιά Δαρείου Γ’. Ήταν η μικρότερη αδελφή της δεύτερης συζύγου του Αλέξανδρου, της

Στάτειρας, η οποία ήταν επίσης κόρη του Δαρείου Γ' (Αρριανός: Ανάληψη 7, 4, 5, Διόδωρος: 17, 107, 6, Κούρτιος Ρούφος: 10, 5, 20). Όταν ο Ηφαιστειών πέθανε ξαφνικά, ήταν απολύτως κατανοητό ότι ο Αλέξανδρος ήταν βαθιά θλιμμένος.

Και πάλι, σύμφωνα με τον Πλούταρχο, ο Αλέξανδρος είπε ότι οι Περσίδες χαρακτηρίζονταν από τέτοια ομορφιά που πλήγωνε τα μάτια, και ενθάρρυνε τους στρατιώτες του να παντρεύονται Περσίδες προκειμένου να δημιουργήσουν μια υβριδική ελληνοπερσική “φυλή”. Ωστόσο, ο Αλέξανδρος δεν επέτρεψε στον εαυτό του να κατηγορηθεί για οτιδήποτε κατακριτέο σχετικά με τη γοητευτική γυναίκα του Δαρείου και την αντιμετώπισε με αξιοπρέπεια ακόμη και τη στιγμή που ανέτρεψε τον Πέρση βασιλιά.

Όλα αυτά (στοιχεία και αποχρώσεις) περιέργως λείπουν από το ντοκιμαντέρ. Αν εφαρμόσουμε τη σύγχρονη αντίληψή μας για τις σχέσεις ενηλίκων ανδρών στην Αρχαία Ελλάδα, τότε πέφτουμε στο λάθος να χαρακτηρίσουμε τον Αλέξανδρο ως κάτι που δεν θα χαρακτήριζε ο ίδιος. Επομένως, είναι αναχρονιστικό να το κάνουμε αυτό σε ένα ντοκιμαντέρ, καθώς αποτελεί παρερμηνεία και διαστρέβλωση της ιστορίας.

Άλλες κραυγαλέες αναχρονιστικές προσθήκες στο ντοκιμαντέρ περιλαμβάνουν τους πρωταγωνιστές που αποκαλούν ο ένας τον άλλον με αμερικανικού τύπου παρατσούκλια όπως “Alex” (για τον Αλέξανδρο), “Hef” (για τον Ηφαιστίωνα και “Ptol” (για τον Πτολεμαίο). Δεν θα σχολιάσουμε περαιτέρω αυτή τη γελοία απόπειρα πολιτισμικής οικειοποίησης και ασέβειας προς τα ελληνικά ονόματα που μπορεί να φαίνονται “περίεργα” για το επιδιωκόμενο κοινό-στόχο του “Alexander, the Making of a God”. Είναι μάλλον προσβλητικό για τους Έλληνες. Οι ιστορικοί που επιλέχθηκαν για το ντοκιμαντέρ δεν είδαν κανένα πρόβλημα με αυτό;

Ομοίως, δεν υπάρχει καμία απολύτως αναφορά στο γιατί ο Αλέξανδρος έγινε “θεός” στον αρχαίο κόσμο. Τίποτα δεν αναφέρεται για το αγαπημένο του άλογο Βουκεφάλα, και τίποτα δεν αναφέρεται για τη μακεδονική φάλαγγα – αναμφισβήτητα τον πιο αποτελεσματικό και διαπέραστο στρατιωτικό σχηματισμό του αρχαίου κόσμου πριν από τις ρωμαϊκές λεγεώνες.

Τέλος, πού είναι η ιστορική απόδειξη ότι ο Μέγας Αλέξανδρος πήγε στη μάχη φορώντας το στέμμα της Άνω Αιγύπτου ή ακόμη και το πολεμικό στέμμα της Αιγύπτου; Δεν υπάρχει καμία και αυτό αντανakλά και πάλι τις χολιγου-

ντιανές ελευθερίες που πήραν ο σκηνοθέτης και ο παραγωγός. Ξέρουμε ότι φορούσε το δίκορφο στέμμα του Άμμωνα-Ρα και φανταζόταν τον εαυτό του γιο του Άμμωνα-Διός αφού στέφθηκε ως ο πρώτος Έλληνας Φαραώ της Αιγύπτου, αλλά μέχρι εκεί. Αυτό είναι σημαντικό γιατί τον εξισώνει με την προφητεία του Δανιήλ στην Παλαιά Διαθήκη ως “το διπλοκέρατο κριάρι – ο Έλληνας βασιλιάς”.

Αν το “Alexander, the Making of a God” θέλει όντως να είναι ένα ιστορικό ντοκιμαντέρ, τότε θα έπρεπε να σοβαρευτεί για να είναι ντοκιμαντέρ. Θα θέλαμε να ζητήσουμε τη διόρθωση σκηνών από το ντοκιμαντέρ σας, οι οποίες σε καμία περίπτωση δεν απεικονίζουν τον Μέγα Αλέξανδρο και την ελληνική ιστορία με τον σεβασμό που τους αξίζει. Θα καλωσορίζαμε αυτό το βήμα από την πλευρά σας ως επικεφαλής του Netflix.

**Με εκτίμηση,
Ο Πρόεδρος
Κοσμίδης Γεώργιος**

**Ομοσπονδία Παμμακεδονικών Ενώσεων Αυστραλίας. Πρ. Κοσμίδης Γ.
Παμμακεδονική Ομοσπονδία Καναδά. Πρ. Δημητρακόπουλος Γεώργιος.
Παμμακεδονική Ένωση Καναδά. Πρ. Καράτζιος Χρήστος.
Παμμακεδονική Ένωση Ν.Αφρικής. Πρ. Παπαθανασίου Αμύντας.
Παμμακεδονική Ένωση Γερμανίας. Πρ. Γκέγκας Ιωάννης.
Μακεδονικός Σύλλογος Ιρλανδίας. Πρ. Κακούλη Θωμαΐς.
Πανελλήνια Ομοσπονδία Πολιτιστικών Συλλόγων Μακεδόνων –
«Παμμακεδονική Ένωση Ελλάδος» Πρ. Γιουματζίδης Δημήτριος.**

—
To Ted Sarandos, CEO of NETFLIX tsarandos@netflix.com

Dear Mr. Sarandos,

As representatives of Greeks stemming from Macedonia, who are committed to protect and continue the cultural heritage of Alexander the Great and ancient Macedonia, we are writing to you to express our displeasure with certain aspects in your series “Alexander, the Making of a God”. While the series presents itself as a documentary, it makes some errors in the portrayal of the life and personality of Alexander the Great. We will focus on just a few.

Alexander was conqueror and ruler of a world empire. He was a military genius, explorer and statesman and he managed to integrate peoples from a wide variety of cultures and religions. His life is distinguished by heroic deeds. Alexander’s military, political and cultural achievements are unique and unsurpassed. His influence on posterity has a huge impact and his love life has

been the subject of as much myth and speculation. A hero of such stature ought to, some think, have achieved something similar in the love field as in the military field.

Due to his strict upbringing, Alexander was modest and restrained, not only in matters of love, but also in diet, and frivolous activities. Alexander was very measured. He did not shun the joys of life, but a lot of work and a sense of responsibility left him no time for pleasure. Nor did he allow entertainment and luxury to adversely affect his duties (Plutarch, *Alex.* 22, 7-8 and 23, 1-2).

From the beginning, it is clearly presented that Alexander the Great was either bisexual or homosexual, and the editorialization by the chosen historian(s) cements this for the audience without confessing that this is a subject that has divided historical opinion or even mentioning the nuances. Consequently, the scene where he is passionately kissing his closest friend and general, Hephaestion, is presented as a historical fact despite it actually being fiction. We would also like to emphasize in advance that we don't oppose homosexuality or the advancement of LGBTQ+ issues. On the contrary. We are primarily interested in historical accuracy especially when it comes to historical documentaries that act as teaching tools. It is clear that the goal of your series is to promote diversity, respect and acceptance, but this is not achieved by spreading historical inaccuracies and half-truths. This crosses the line from documentary to storytelling and opposes the science of studying history. As such, there is much historical evidence from primary and secondary sources that refutes claims that Alexander was in a homosexual/bisexual relationship with Hephaestion. There is no credible historical source that is contemporary to Alexander's time that indicates that they were more than just friends. None of his biographers mentions this at all. Most of the historical sources that imply or express that Alexander was gay were written hundreds of years after his passing relying on extrapolation or innuendo of secondary sources. Some are even legend.

The relationship between Alexander and Hephaestion is often equated with that between Achilles and Patroclus because, according to legend, Alexander's mother Olympias was descended from the hero of the Trojan War, Achilles. Alexander compared himself to Achilles and his friend to Patroclus from Homer's *Iliad*. This has been suggested (again by historians after Alexander's time) as proof that Alexander and Hephaestion were lovers despite Homer never alluding to a sexual relationship between his two heroes. Alexander and Hephaestion were pupils of Aristotle (an important point that is not even mentioned at all in this documentary) and they shared the Aristotelian motto of friends being "one soul abiding in two bodies". Following Aristotle's

teachings, Hephaestion was Alexander's alter ego and Alexander convinced Hephaestion, with whom he wanted to be related, to marry Drypeti, daughter of the Persian king Darius III. She was the younger sister of Alexander's second wife Stateira, who was also a daughter of Darius III (Arrian: *Ascension* 7, 4, 5; Diodorus: 17, 107, 6; Curtius Rufus: 10, 5, 20). When Hephaestion died suddenly, it was quite understandable that Alexander was deeply saddened.

Moreover, modern historians like Robin Lane Fox, who have theorized this based on sources that were not contemporary to Alexander's time, seem to ignore ancient testimonies according to which Alexander categorically rejected homosexuality that are considered crucial by many other researchers. As such, Plutarch, quotes historian Marsyas of Pella and his work "Makedonika" (who was privy to a moment when Alexander was presented with two male slaves as a sexual reward by Alexander's officer, Philoxenus), and is absolutely categorical about this in his works on Alexander in "Parallel Lives" and "Ethics" (A'12). When Philoxenus asked if Alexander was interested in buying two young men for sexual pleasure (as was the Persian custom at the time), Alexander was greatly offended and indignant, and severely reprimanded Philoxenus. Furthermore, he asked his friends ("in a tone reminiscent of Tartarus") if there were any rumors accusing him of such deeds. Alexander pointed out that he sought no pleasure from "kinaidoi" – a rather derogatory term used for homosexuals at the time.

Alexander married three times (Roxane out of love, and Stateira as well as Parysatis out of political necessity) and produced at least one child (through Roxane, and possibly through Stateira). Prior to marrying Roxane, he had a lover, Barsine, (with a rumoured child from her as well). Whether he had male love interests is conjecture at this moment and the subject of controversy among historians.

Again, according to Plutarch, Alexander said that the Persian women were characterized by such beauty that they hurt the eyes, and encouraged his soldiers to marry Persian women in order to produce a hybrid Greek-Persian "race". However, Alexander did not allow himself to be accused of anything reprehensible about Darius's enchanting wife and treated her with dignity even at the moment he overthrew the Persian king.

All of this (evidence and nuance) is curiously missing from the documentary. If we apply our contemporary understanding of adult male relationships in Ancient Greece, then we fall into the error of labelling Alexander as something he would not have labelled himself. It is therefore anachronistic to do so in a documentary as it is a misinterpretation and distortion of history.

Other glaring anachronistic additions in the documentary include the main characters calling each other American-styled nicknames such as "Alex" (for

Alexander), “Hef” (for Hephaestion, and “Ptol” (for Ptolemy). We will not comment further on this ridiculous attempt at cultural appropriation and disrespect for Greek names that may seem “weird” for the intended target audience of “Alexander, the Making of a God”. It is rather insulting to Greek people. The chosen historians for the documentary saw no problem with this?

Similarly, there is absolutely no mention of *why* Alexander became a “god” in the ancient world. Nothing is mentioned about his beloved horse Bucephalus, and nothing is mentioned about the Macedonian phalanx – arguably the most effective and impenetrable military formation of the ancient world before the Roman legions.

Finally, where is the historical evidence that Alexander the Great went into battle wearing the crown of Upper Egypt or even the battle crown of Egypt? There is none and this again reflects the Hollywoodian-like liberties the director and the producer took with this. He wore the double crown of Egypt ceremoniously when he was crowned the first Greek Pharaoh of Egypt but he battled in his Macedonian armour and helmets. We also know he wore the double-horned crown of Ammon-Ra and fancied himself the son of

Ammon-Zeus. This is important because it equates him to Daniel’s prophecy in the Old Testament as “the double horned ram – the Greek king”.

If “Alexander, the Making of a God” indeed wants to be a historical documentary, then it should have been serious enough to be a documentary. We would like to ask for the correction of scenes from your documentary, which in no way portray Alexander the Great and Greek history with the respect they deserve. We would welcome this step on your part as the head of Netflix.

Sincerely,

President, George Kosmidis

Pan-Macedonian Federation of Australia – George Kosmidis, President

Pan-Macedonian Federation of Canada – George Dimitrakopoulos, President

Pan-Macedonian Association of Canada – Christos Karatzios, President

**Pan-Macedonian Association of South Africa – Amyntas Papathanasiou,
President**

Pan-Macedonian Association of Germany – Ioannis Gegas, President

Macedonian Chapter of Ireland – Thomae Kakouli, President

Panhellenic Federation of Cultural Chapters of Macedonians–

**“Pan-Macedonian Association of Greece” – Dimitrios Gioumatzidis,
President.**

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΠΑΜΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΕΝΩΣΕΩΝ
«ΚΟΙΝΟ ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ»
WORLD CONFEDERATION OF PAN-MACEDONIAN ASSOCIATIONS
«ASSEMBLY OF MACEDONIANS»

Πηγή : <https://professors-phds.com/>